

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern cu referire la modificarea Hotărârii
Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea
actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre de Guvern cu referire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova a fost elaborat de către Ministerului Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea realizării acțiunii nr. 168 din Planul Național de Reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.

Prin urmare, în vederea alinierii Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene, la data de 28.03.2024 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.68 pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (în continuare – Legea nr.68/2024), care este axată pe punerea în circulație la nivel național a noului model de act de identitate de tip card care se va elibera străinului căruia i s-a acordat sau prelungit dreptul de ședere, dreptul la repatriere, statutul de refugiat sau de beneficiar de protecție umanitară, căruia i s-a recunoscut statutul de apatrid – CARTEA DE REZIDENȚĂ.

Potrivit art. II. alin.(1) din Legea nr.68/2024 cartea de rezidență urmează a fi pusă în circulație la data de 1 ianuarie 2026. Totodată, la alin. (2) din același articol se prevede că toate tipurile de buletine de identitate și permise de ședere eliberate străinilor, apatrizilor, refugiaților și beneficiarilor de protecție umanitară până la data de 1 ianuarie 2026, se consideră valabile potrivit termenului de valabilitate al acestora, dacă nu intervin situații în care potrivit prevederilor legale acestea devin nevalabile.

Astfel, necesitatea elaborării proiectului de hotărâre rezultă din prevederile art.3 alin.(4) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, care statuează că actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune. Ca urmare, în conformitate cu prevederile art. II alin. (5) lit. a) din Legea nr.68/2024 potrivit căruia Guvernul are sarcina de a aduce legislației în vigoare în concordanță cu modificările care au fost operate la Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, în redacția Legii nr.68/2024 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.148-150, art.217*).

Prin prezentul proiect se propune amendarea Hotărârii Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Modificările elaborate la Hotărârii Guvernului nr. 125/2013 prin proiect vin să armonizarea cadrului normativ național ca urmare a adoptării Legii nr. 68/2024 pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Se propune ca proiectul de hotărâre să intre în vigoare la 1 ianuarie 2026, potrivit prevederilor art. II. alin.(1) din Legea nr.68/2024 care prevăd că cartea de rezidență urmează a fi pusă în circulație la data de 1 ianuarie 2026, prin intermediul căreia au fost elaborate modificări la Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, cu excepția punctelor 52¹, 52², 52³, 52⁴, 525. Normele care conțin prevederi cu referire la certificatul calificat pentru semnătură electronică și imaginile amprentelor digitale înscrise în mediul de stocare electronică a datelor al cărții de rezidență, care intră în vigoare la 31 decembrie 2026, din considerentul că la momentul de față nu sunt îndeplinite condițiile tehnice necesare implementării acestora.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele principale ale proiectului hotărârii Guvernului vizează:

- Optimizarea și eficientizarea proceselor de prestare a serviciilor publice de eliberare a cărții de rezidență care vor corespunde rigorilor standardelor minime de securitate și în care vor fi integrate datele biometrice.

Astfel, potrivit art.3 alin.(5) din Legea nr. 273/1994 în redacția Legii nr. 68/2024 în toate tipurile de cărți de rezidență vor fi înscrise următoarele date cu caracter personal obligatorii: numele și prenumele titularului în limba română, sexul, cetățenia și data nașterii.

- Excluderea datelor despre domiciliul/reședința temporară din conținutul actelor de identitate de uz intern ce ar permite eliminarea necesității preschimbării acestora pe de o parte, și, pe de altă parte, crearea condițiilor tehnice pentru ca procedura schimbării domiciliului/reședinței temporare să poată fi accesată, iar serviciul să poată fi furnizat și în mediul digital.

- Actualizarea, în mod operativ, a datelor cu privire la domiciliul/reședința temporară a străinilor cărora li s-a acordat sau prelungit dreptul de ședere provizorie, străinii, apatrizii cu drept de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova, refugiații și beneficiarii de protecție umanitară în Registrul de stat al populației, ca urmare a schimbării acestora sau în cazul schimbării, în condițiile legii, a denumirii sau a rangului localităților și străzilor, al renumerotării imobilelor locuibile sau rearondării acestora, al înființării localităților sau străzilor. Modificările referitoare la Hotărârea Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova după cum urmează:

În anexa nr. 1 – Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova (în continuare – Regulament):

1) Substituirea cuvintelor „mijloacele electronice de comunicare” cu cuvintele

„mijloacele electronice de comunicație” se propune în scopul ajustării normelor referitoare la comunicarea cu solicitanții la prevederile art. 33 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

2) La pct. 2 se propune expunerea noțiunii „act de identitate de uz intern” în redacție nouă pentru un spor de precizie, și anume pentru expunerea explicită a tuturor tipurilor de acte de identitate de uz intern care au fost și vor fi eliberate străinilor care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova, aflate în circulație și modelele cărora se regăsesc în anexele nr. 1,3 – 9, 16 – 24 la Hotărârea Guvernului nr. 522/2019 cu privire la modelele actelor de identitate din sistemul național de pașapoarte.

3) La pct. 14¹, 54, 57, 61, 64, 64¹, 65, 69, 78, 79¹, 82, 98, 104, 111, 138 au fost elaborate modificări de ordin tehnic și anume redenumire actelor de identitate care vor fi eliberate străinilor care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova, în vederea asigurării implementării Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte în redacția Legii nr.68 din 28.03.2024, prin care a fost introdus noul model de act de identitate – carte de rezidență, care va fi puse în circulație începând cu 1 ianuarie 2026.

4) Completarea propusă la pct. 15 a fost necesară în scopul prevederii eliberării actelor de identitate în cazul persoanelor aflate în custodia Poliției, care nu dispun de un număr personal de identificare și nici un act de identitate, cum ar fi certificatul de naștere sau buletin/carte de identitate. Și anume cazurile când unele din persoanele nominalizate sunt prezentate la Agenția Servicii Publice și acestea refuză să aplice semnătura olografă necesară în procedurile administrative și manifestă un comportament agresiv, care poate pune în pericol siguranța celor din jur și poate afecta ordinea publică. Refuzul de a semna cauzează întârzieri semnificative în finalizarea formalităților legale.

Astfel din considerentul că persoanele reținute nu pot fi transferate în instituțiile penitenciare fără acte de identitate, acest lucru duce la prelungirea deținerii lor în custodia Poliției, peste termenul legal de 72 de ore.

În acest context, completarea propusă vine să soluționeze cazurile descrise supra.

5) Expunerea punctelor 52, 60 și 63 în redacție nouă s-a propus în vederea corelării normelor referitoare la eliberarea cărții de rezidență și a documentului de călătorie la prevederile Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, precum și în scopul aplicării uniforme a normelor juridice pe textul Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125/2013.”

6) Completarea proiectului cu punctele 52¹, 52², 52³, 52⁴, 52⁵ prevăd norme privind regimul juridic al certificatului calificat pentru semnătura electronică potrivit prevederilor legale privind identificarea electronică și serviciile de încredere, precum și modul de utilizare a cărții de rezidență care conține certificatul calificat pentru semnătura electronică.

7) Completările proiectului cu subpct. 2¹) la punctul 116 și punctul 116¹ vin să clarifice situația persoanelor reținute de către angajații Poliției care nu dețin un act de identitate.

Prin urmare, se impune imperativitatea perfectării actelor de identitate pentru

acestea, însă acest proces nu poate fi finalizat, întrucât pentru obținerea unui act de identitate este necesară înregistrarea la domiciliu sau, după caz, la reședința temporară.

În acest context, înregistrarea persoanei reținute la domiciliu sau, după caz, la reședința temporară este esențială. Lipsa unei adrese oficiale împiedică întocmirea documentației necesare pentru transferul legal al acesteia către instituțiile penitenciare, ceea ce poate duce la prelungirea nejustificată a reținerii, în contradicție cu prevederile legale.

Mai mult, standardele internaționale impun ca toate persoanele aflate în custodia statului să fie înregistrate într-un sistem administrativ oficial, cu un domiciliu sau reședință declarată, fapt ce garantează dreptul la identitate și acces la servicii administrative.

Având în vedere că este imposibilă înregistrarea persoanelor reținute la sediul administrativ (adresa juridică) al inspectoratului de poliție (unitate de drept) unde se află izolatorul de detenție provizorie, se optează ca persoanelor nominalizate să le fie stabilită reședința temporară de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială se află izolatorul nominalizat.

Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat în vederea asigurării implementării Legii nr. 68 din 28.03.2024 pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, prin care a fost introdus un nou model de act de identitate – cartea de rezidență care urmează a fi pusă în circulație la 1 ianuarie 2026.

4. Analiza impactului de reglementare

Dat fiind faptul că proiectul hotărârii de Guvern vizează armonizarea legislației naționale cu Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, în redacția Legii nr. 68/2024, care la rândul său a fost armonizată la legislația UE, în temeiul art. 31 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, analiza impactului de reglementare se prezintă în formă simplificată.

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii de Guvern nu implică un impact structural sau instituțional asupra sistemului administrației publice.

Implementarea cărților de rezidență va contribui la realizarea obiectivelor setate de transformare digitală și digitalizare a serviciilor publice prin optimizarea și eficientizarea proceselor de prestare a serviciilor publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea amendamentelor propuse la hotărârea de Guvern nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova nu necesită mijloace financiare din bugetul de stat.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Noile modele ale actelor de identitate – cartea de rezidență va avea impact pozitiv asupra mediului de afaceri, în mod special întreprinderile mici și mijlocii și va contribui în procesul de digitalizare a afacerilor. Administratorii întreprinderilor vor dobândi un instrument practic și comod pentru interacționarea în format digital cu instituțiile publice.

4.4. Impactul social

Proiectul de hotărâre de Guvern prezintă avantaje cu precădere pentru străinii care locuiesc în Republica Moldova cărora li se va elibera cartea de rezidență.

Totodată proiectul vine să ofere soluții normative pentru asigurarea evidenței efective a tuturor străinilor cu adresa de domiciliu/reședință temporară.

Excluderea datelor despre domiciliul/reședința temporară din conținutul actelor de identitate va decădea necesitatea preschimbării acestora pe de o parte, și, pe de altă parte, va permite crearea condițiilor tehnice pentru ca procedura schimbării domiciliului/reședinței temporare să poată fi accesată, iar serviciul să poată fi furnizat și în mediul digital.

Totodată proiectul vine să ne ofere soluții practice unor situații specifice apărute în procesul de prestare a serviciilor publice (ex: posibilitatea eliberării actului de identitate fără aplicarea semnăturii olografă pe cerere sau alte formulare, în cazul persoanelor aflate în custodia Poliției, care nu dispun de un număr personal de identificare și nici un act de identitate, cum ar fi certificatul de naștere sau buletin/carte de identitate. Și anume cazurile când unele din persoanele nominalizate sunt prezentate la Agenția Servicii Publice și acestea refuză să aplice semnătura olografă necesară în procedurile administrative și manifestă un comportament agresiv, care poate pune în pericol siguranța celor din jur și poate afecta ordinea publică.) fapt care va avea un impact social pozitiv.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Modificările propuse la hotărârea de Guvern nr. 125/2013 nu va avea impact asupra modului de prelucrare a datelor cu caracter personal. Rigorile privind protecția datelor cu caracter personal prevăzute de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal vor fi respectate pe deplin în aceeași manieră ca și la prestarea actuală a serviciilor publice de emitere a actelor de identitate.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen.

Proiectul înaintat nu va avea impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul înaintat nu va avea impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de hotărâre este axat în mare parte pe armonizarea cadrului normativ național ca urmare a adoptării Legii nr.68/2024 pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, care transpune parțial (art.1, art.2 lit.(a) primul alineat și lit.(b), art.3 alin.(1)–(3), (5)–(11), art.4 alin.(1), alin.(2) lit.(a)–(c), alin.(3), art.5 alin.(1)–(3), art.6 lit.(a)–(g), art.7 alin.(1) și (3), art.8–11) Regulamentul (UE) 2019/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind consolidarea securității cărților de identitate ale cetățenilor Uniunii și a documentelor de ședere eliberate cetățenilor Uniunii și membrilor de familie ai

acestora care își exercită dreptul la libera circulație, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 188 din 12 iulie 2019.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect reprezintă o măsură normativă care urmărește armonizarea cadrului normativ național ca urmare a adoptării Legii nr. 68/2024 pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, precum și continuarea racordării cadrului normativ național la rigorile acquis-ului Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 8 și 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, publicul a fost informat referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, inclusiv prin publicarea acestuia pe pagina web oficială (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14186).

Este necesară avizarea proiectului de către următoarele autorități și instituții:

- 1) Agenția Servicii Publice;
- 2) Centrul de Armonizare a Legislației;
- 3) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- 4) Ministerul Afacerilor Externe;
- 5) Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- 6) Ministerul Finanțelor;
- 7) Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică”;
- 8) Congresul Autorităților Locale din Moldova.

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege va fi remis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și, respectiv, expertizei anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmează a fi modificată hotărârea Guvernului nr. 522/2019 cu privire la modelele actelor de identitate din sistemul național de pașapoarte

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Adoptarea amendamentelor propuse la hotărârea Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova este una din sarcinile primordiale, realizarea căreia va contribui la realizarea cu succes a proiectului de punere în circulație a cărții de rezidență, de dezvoltare și modernizare a serviciilor de înregistrare la domiciliu/reședința temporară, de dezvoltare a proceselor de interoperabilitate între sistemele informaționale ale autorităților statului.